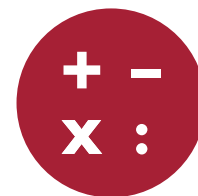

WISKUNDIGE TERMEN

JEZYK MATEMATYCZNY

TERM	POOLS	NEDERLANDS
 HET SYMBOOL	<i>symbol</i>	een teken dat je gebruikt in de wiskunde letters A B C, cijfers 4 5 6 en + x : - zijn tekens
 REKENTAALWOORD	<i>matematyka</i>	een gemakkelijk woord voor termen in de wiskunde
 REKENEN	<i>liczyć</i>	met getallen werken, oefeningen maken met getallen en cijfers
 BEREKENEN	<i>policzyć</i>	een rekenoefening oplossen met rekenen
 UITREKENEN	<i>obliczyć</i>	door rekenen te weten komen, zoals berekenen
 HOOFDREKENEN	<i>liczyć w głowie</i>	rekenen uit het hoofd
 HANDIG REKENEN	<i>sztuczka w liczeniu</i>	met een trucje of een strategie tot een oplossing komen, bijvoorbeeld schrap de nul
 CIJFEREN	<i>odszyfrować</i>	onder elkaar uitrekenen met een visuele voorstelling, niet uit het hoofd
 ZAKREKENMACHINE	<i>kalkulator kieszonkowy</i>	apparaat waarmee je rekenoefeningen kan maken
 VERGELIJKEN	<i>porównać</i>	dingen naast elkaar zetten en goed kijken of iets hetzelfde is of niet
 OMZETTEN	<i>zamienić</i>	anders zetten, veranderen of verwisselen
 INVULLEN	<i>wypelnić</i>	opschrijven
 OPZOEKEN	<i>poszukać</i>	iets proberen te vinden in een boek of op het internet
 BENADEREN? (DE BENADERING)	<i>w przybliżeniu</i>	raden hoeveel het ongeveer is, schatten
 TOEPASSEN? (DE TOEPASSING)	<i>aplikować</i>	iets gebruiken
 INTERPRETEREN	<i>zinterpretować</i>	nadenken hoe je iets kan uitleggen, een verklaring geven
 DEFINIËREN	<i>określić / zdefiniować</i>	nauwkeurig vertellen wat je willen zeggen
 DE DEFINITIE	<i>definicja</i>	nauwkeurige uitleg van een woord of term
 NAUWKEURIG	<i>dokładny</i>	je past goed op dat je geen fouten maakt
 DE FORMULE	<i>rowanie</i>	bestaat uit letters of cijfers en gebruiken we om iets te berekenen
 HET RESULTAAT	<i>wynik</i>	oplossing, antwoord, uitslag
 VRAAGSTUK	<i>zadanie</i>	een wiskundig verhaal waarvoor je een oplossing zoekt
 REKENPROBLEEM	<i>zadanie</i>	is een vraagstuk, oplossen van een wiskundig verhaal
 TABEL	<i>tabela</i>	een lijst met cijfers netjes onder elkaar in vakjes
 TEKENEN	<i>narysować</i>	nauwkeurig voorstellen met potlood of pen
 SCHETSEN	<i>naszkicować</i>	een tekening maken met een potlood of met krijt, niet nauwkeurig tekenen
 HET OMGEKEERDE	<i>odwrócić</i>	als je de getallen van een breuk omdraait, andersom
 TEGENOVERGESTELDE	<i>odwrotność</i>	positief wordt negatief, en negatief wordt positief
 VERZAMELING	<i>zbiór</i>	groep van dingen die je samen brengt en die 1 geheel vormen

GETALLEN LICZBY

2^{5,9}
3⁸

TERM	POOLS	NEDERLANDS
CIJFER	<i>cyfra</i>	symbool waarmee je een getal schrijft, we hebben 10 cijfers 0 -> 9
GETAL	<i>numer</i>	nummer dat bestaat uit 1 of méér cijfers
GETALLENLIJN	<i>linia cyfer/liczb</i>	lange streep met daarop getallen, links van 0 negatief en rechts van 0 positief
GETALLENAS	<i>cyfra na lini</i>	is een getallenlijn, een lange streep met daarop getallen, links van 0 negatief en rechts van 0 positief
WAARDE	<i>wartosc</i>	de plaats van een cijfer in een getal bepaalt de waarde van dat cijfer
SCHATTEN	<i>oszacowac</i>	uitrekenen hoeveel iets ongeveer is
AFRONDEN	<i>zaokraglic w gore lub dol</i>	een mooi, rond getal ervan maken
OPTELLEN	<i>dodac</i>	getallen bij elkaar tellen, je mag ook zeggen bijtellen, toevoegen, bij elkaar doen
VERMEERDEREN		groter maken door optellen, bijdoen, meer
MEER	<i>wiecej</i>	groter in aantal
PLUS / ERBIJ / EN	<i>plus</i>	een getal groter maken met een ander getal, je mag ook zeggen erbij, en
DE SOM	<i>suma/wynik</i>	wat je krijgt als je getallen bij elkaar hebt opgeteld, resultaat van een optelling
SAMEN MET	<i>wraz z</i>	bij elkaar, plus
AFTREKKEN	<i>odjac</i>	je maakt een getal kleiner door een getal van een ander af te halen, je mag ook zeggen verminderen, wegnemen, wegdoen
VERWIJDEREN / WEGDOEN	<i>usunac</i>	wegnemen, weghalen, min
VERMINDEREN	<i>odjac</i>	kleiner maken door aftrekken, wegdoen, min
MINDER	<i>mniej</i>	kleiner in aantal
MIN / ERAF	<i>minus</i>	een getal kleiner maken met een ander getal, je mag ook zeggen eraf
HET VERSCHIL	<i>roznica</i>	hoeveel heb je als je getallen van elkaar aftrekt, het resultaat van een aftrekking
VERDUBBELEN / HET DUBBELE	<i>podwoic</i>	het getal + hetzelfde getal, 2 X het getal nemen
VERMENIGVULDIGEN	<i>pomnozyc</i>	een getal een aantal keer een ander getal nemen
HET PRODUCT	<i>wynik mnozenia</i>	oplossing van 2 getallen die je met elkaar hebt vermenigvuldigd, resultaat van een vermenigvuldiging
HET VEELVOUD	<i>pomnozyc</i>	als je een getal met een ander getal vermenigvuldigt
KEER	<i>razy</i>	maal
DE MAALTAFEL	<i>tabela mnozenia</i>	lijstje van vermenigvuldigingen, van klein naar groot
DELEN	<i>podzielic</i>	een getal splitsen in 2 of meer gelijke delen, je mag ook zeggen delen door
VERDELEN		in gelijke stukjes splitsen
DELER	<i>dzielnik</i>	getal dat je gebruikt om te delen, het getal dat zegt in hoeveel delen je iets splitst

GETALLEN LICZBY

2⁵,
3⁸

TERM	POOLS	NEDERLANDS
 DEELTAL	<i>dzielna</i>	getal dat je gaat verdelen
 HALVEREN / DE HELFT	<i>podzielic</i>	iets in 2 helften of stukken delen, je deelt door 2
 SPLITSEN IN GROEPJES	<i>podzielic na zbiory</i>	je maakt kleine groepjes, je verdeelt in gelijke groepjes
 DE STAARTDELING	<i>rachunek pisemny</i>	visuele voorstelling van een deling
 HET QUOTIËNT	<i>dzielenia</i>	wat je krijgt als je een getal hebt gedeeld door een ander getal, resultaat van een deling
 POSITIESCHEMA		visuele voorstelling van een getal met Eenheden, Tientallen, Honderdtallen,... de waarde van een cijfer binnen een getal kan je lezen met het positie-schema
 LENEN	<i>pozyczyc</i>	een Tiental halen bij het cijfer met een hogere waarde, bijvoorbeeld bij een aftrekking
 KOMMAGETAL	<i>jest liczba dziesiętna</i>	getal met een komma erin
 DECIMAAL GETAL	<i>liczba dziesiętna</i>	is een kommagetal
 HET GETALDICTEE	<i>dyktando z liczbami</i>	getallen juist leren schrijven
 RANGSCHIKKEN	<i>uloz w odpowiedniej kolejnosci</i>	in volgorde plaatsen, bijvoorbeeld van klein naar groot
 KLEINER DAN	<i>mniej niz</i>	minder (in aantal) dan, <
 MINDER DAN	<i>mniejsze niz</i>	kleiner dan
 GROTER DAN	<i>wieksze niz</i>	meer (in aantal) dan, >
 MEER DAN	<i>wiecej niz</i>	groter dan
 IS GELIJK AAN	<i>rowna sie</i>	is hetzelfde als, =
 DE MEDIAAN	<i>mediana</i>	het middelste getal van een rij getallen, gerangschikt naar grootte
 HET GEMIDDELDE	<i>średnia</i>	als je alle getallen optelt en deelt door het aantal getallen
 HET KLEINSTE GEMENE VEELVOUD	<i>najmniejsza wspolna wielokrotnosc</i>	kleinste getal dat je kan delen door die 2 getallen
 DE GROOTSTE GEMENE DELER (GGD)	<i>najwiekszy wspolny dzielnik</i>	je zoekt de delers van 2 getallen en je kijkt welke deler de grootste is
 EVEN	<i>liczba parzysta</i>	je kan het getal delen door 2
 ONEVEN	<i>liczba nieparzysta</i>	je kan het getal niet delen door 2
 POSITIEF	<i>liczba dodatnia</i>	alle getallen groter dan 0
 NEGATIEF	<i>liczba ujemna</i>	alle getallen met een minteken, ze zijn kleiner dan 0
 NEUTRAAL	<i>liczba naturalna</i>	niet negatief maar ook niet positief

BREUKEN ULAMKI

TERM	POOLS	NEDERLANDS
$\frac{1}{8}$ BREUK	<i>ulamek</i>	een gebroken getal bijvoorbeeld $\frac{3}{4}$, is het resultaat dat je krijgt als je een geheel getal deelt door een ander geheel getal
$\frac{3}{8}$ TELLER	<i>dzielnik</i>	getal boven de breukstreep
$\frac{3}{8}$ NOEMER	<i>mianownik</i>	getal onder de breukstreep dat zegt in hoeveel delen een geheel is verdeeld, uit hoeveel gelijke stukjes één ding bestaat
$\frac{3}{8}$ BREUKSTREEP	<i>kreska ulamkowa</i>	horizontale lijntje tussen twee getallen, tussen de teller en de noemer
$\frac{1}{x}$ STAMBREUK		een breuk waarbij de teller altijd 1 is
$\frac{1}{4} \frac{3}{4}$ GELIJKNAMIG		de noemer (wat onder de breukstreep staat) van 2 breuken is hetzelfde getal
$\frac{2}{8} \frac{3}{4}$ ONGELIJKNAMIG		de noemer van 2 breuken is niet hetzelfde getal
$\frac{2}{4} \rightarrow \frac{1}{2}$ VEREENVOUDIGEN	<i>uproscic</i>	je deelt de teller en de noemer door hetzelfde getal, je maakt een breuk eenvoudiger/gemakkelijker
 HALVEREN	<i>podzielic na polowe</i>	in 2 gelijke delen doen, de 2 delen zijn even groot
 HELFT	<i>polowa</i>	1 van de 2 gelijke delen
x2 VERDUBBELEN	<i>podwoic</i>	2 keer zo groot maken, het getal + hetzelfde getal
x2 DUBBEL	<i>podwojne</i>	2 keer zo groot

PROCENTEN WSKAZNIKI I PROCENTY

TERM	POOLS	NEDERLANDS
 VERKLEINEN	<i>zmniejszyc</i>	kleiner maken door getallen te delen
 VERGROTEN	<i>powiekszyc</i>	groter maken door getallen te vermenigvuldigen
 DE VERHOUDING	<i>stosunek</i>	de relatie die 2 dingen met elkaar hebben
 DE VERHOUDINGSTABEL	<i>tabela wykresu</i>	bij verhoudingen vergelijk je 2 dingen met elkaar en die 2 dingen kan je in een visuele tabel schrijven
 DE SCHAAL	<i>skala</i>	het getal waarmee je zegt hoeveel keer je iets groot maakt of klein maakt
 DE LIJNSCHAAL	<i>skala wykresu</i>	een lijn met streepjes of met getallen waarmee je zegt hoe groot, hoe lang of hoe hoog iets is
 PROCENT/PERCENT	<i>procent</i>	verhouding tussen getallen, zo veel op 100, het honderdste deel
 PERCENTAGE	<i>procent</i>	getal waarmee je zegt hoeveel procent je hebt, hoeveel per honderd
 PROCENTENSTROOK		een balkje met procenten en toont de verhouding tussen het deel en het geheel

METEN MIERZYC

TERM	POOLS	NEDERLANDS
METEN	<i>zmierzyc</i>	kijken hoe groot, lang, breed of hoog iets is
MAAT	<i>jednostka miary</i>	hoe groot of klein iets is, uitgedrukt in een getal of letter zoals m van meter, gr van gram en L van liter
LENGTEMAAT	<i>jednostka dlugosci, jednostka wielkosci</i>	maat om te kijken hoe hoog of hoe lang iets is, bijvoorbeeld 1 meter
INHOUDSMAAT	<i>jednostka</i>	maat om de inhoud te kennen, bijvoorbeeld 1 liter
MAATBEKER	<i>miarka</i>	een beker met cijfers erop, zo kan je tellen hoeveel er in de beker is bijvoorbeeld in liter of gram
GEWICHT	<i>waga</i>	hoeveel kilogram iemand of iets weegt
WEEGSCHAAL	<i>skala, waga</i>	toestel of apparaat om mensen en dingen te wegen
WEGEN	<i>zważyć</i>	kijken met een weegschaal hoe zwaar iemand of iets is
MM / CM / DM / M / DAM / HM / KM	<i>milimetr, centymetr, decymetr, metr, dekametr, hektometr, kilometr</i>	millimeter = 0,001 m centimeter = 0,01 m decimeter = 0,1 m meter = 1 decameter = 10 m, 1 hectometer = 100 m, 1 kilometer = 1000 m
ML / CL / DL / L / DAL / HL	<i>mililitr, centylitr, decylitr, litr, dekalitr, hektolitr</i>	milliliter = 0,001 l, 1 centiliter = 0,01 l, 1 deciliter = 0,1 liter = 1 decaliter = 10 l, 1 hectoliter = 100 l
GR / KG / TON	<i>gram, kilo, tona</i>	gram = 0,001 kg, kilogram = 1, 1 ton = 1000 kilogram
BEDRAG	<i>ilosc</i>	hoeveel geld je moet betalen, bijvoorbeeld met munten of briefjes
DE MUNT	<i>monety</i>	stukje metaal met een foto, met muntjes kan je betalen
BRIEFJESGELD	<i>banknot</i>	stukje papier met een foto, je kan met briefjesgeld betalen
BILJET	<i>banknot</i>	is briefjesgeld, stukje papier met een foto
WISSELGELD	<i>reszta</i>	het geld dat je terugkrijgt in de winkel als je iets koopt
GEPAST BETALEN	<i>dokladna kwota pieniezna</i>	je betaalt met de juiste muntjes en het juiste briefjesgeld, je krijgt geen wisselgeld
TERUGGEVEN	<i>zwrocic reszte</i>	geven aan de persoon van wie het is
TIJD	<i>czas</i>	hoelang iets duurt, bijvoorbeeld alle seconden, minuten, uren, dagen... samen
EEUW	<i>stulecie</i>	100 jaar
DECENNIUM	<i>dekada</i>	10 jaar
JAAR	<i>rok</i>	365 dagen, 52 weken, 12 maanden
SCHRIKKELJAAR	<i>rok przestepny</i>	366 dagen, de maand februari heeft 29 dagen en geen 28
SEMESTER	<i>semestr</i>	6 maanden, je mag ook zeggen een half jaar
TRIMESTER	<i>trymestr</i>	3 maanden
KWARTAAL	<i>jedna czwarta</i>	laatste 3 maanden van het jaar, je mag ook zeggen het vierde deel van het jaar
SEIZOEN	<i>sezon</i>	de lente, de zomer, de herfst en de winter zijn seizoenen
MAAND	<i>miesiac</i>	ongeveer 30 dagen, een jaar bestaat uit 12 maanden
WEEK	<i>tydzien</i>	periode van 7 dagen

METEN MIERZYC

TERM	POOLS	NEDERLANDS
 DAG	<i>dzien</i>	periode van 24 uur
 ETMAAL	<i>dzien</i>	is een dag, periode van 24 uur
 UUR	<i>godzina</i>	60 minuten
 HALF UUR	<i>pol godziny</i>	30 minuten
 MINUUT	<i>minuta</i>	60 seconden
 SECONDE	<i>sekunda</i>	1 zestigste deel van een minuut
 KWART OVER/NA	<i>15 minut po</i>	kwartier later dan
 KWART VOOR	<i>15 minut przed</i>	kwartier eerder of vroeger dan
 ANALOOG	<i>analogowy</i>	een horloge of een klok met wijzers
 DIGITAAL	<i>cyfrowy</i>	een horloge of een klok met cijfers, niet met wijzers
 DAGVERLOOP	<i>podczas dnia</i>	hoe de dag eruit ziet in uren en met activiteiten
 DAGINDELING	<i>plan dnia</i>	structuur van een dag, hoe de dag is verdeeld
 OCHTEND / 'S MORGENS	<i>rano</i>	eerste stuk van de dag
 VOORMIDDAG	<i>przed poludniem</i>	tijd van 9 uur tot 12 uur
 MIDDAG	<i>poludnie</i>	het midden van de dag, om 12 uur
 NAMIDDAG	<i>popoludnie</i>	tijd van 12 uur tot 18 uur
 AVOND	<i>wieczor</i>	deel van de dag tussen 18 uur en 24 uur
 NACHT	<i>noc</i>	tegenovergestelde van dag, van 24 uur tot 6 uur
 SNELHEID	<i>predkosc</i>	hoe snel of hoe traag iemand beweegt
 OVER	<i>po</i>	verder dan, voorbij
 VOOR / NA	<i>przed/po</i>	eerder of vroeger dan / later dan